

KARAKTERISTIKE HARMONSKOG JEZIKA BAROKA

Harmonski jezik zrelog baroka podrazumeva zakonitosti klasične harmonije, koja će vladati sve do XX veka. Upotrebljavaju se **figurativni tonovi** (skretnice, prolaznice, zadržice, anticipacije), a trozvuci se dele na glavne i sporedne, kao i četvorozvuci. Od petozvuka se upotrebljava jedino V nonakord, i to u vidu zadržice 9 ispred 8.

U baroku je zastupljen manji broj **alterovanih akorada**, i to dijatonskog tipa: N_6 , Fs , DD , ĐĐ , $V \rightarrow IV$ i $VII \rightarrow IV$. Na krajevima baroknih kompozicija vrlo često se javlja istupanje u S oblast, tzv. **miksolidijsko istupanje**. Ostvaruje se pomoću akorada $V \rightarrow IV$ i $VII \rightarrow IV$. Od drugih vantonalnih dominantni eventualno i retko su se upotrebljavale $V \rightarrow II$ i $V \rightarrow VI$, i to samo u duru. Od alterovanih akorada hromatskog tipa upotrebljavao se jedino *prekomerni sekstakord* (prvi obrtaj dvostruko umanjenog kvintakorda), kao DD u harmonskom molu i molduru (na $\#II$, sa $\#IV$ i bVI).

Tonalni plan baroknih kompozicija ne izlazi iz kruga šest najbližih tonaliteta: osnovni, D, S i njihove paralele. Najčešće je plan takav da ako je kompozicija durska, prvi njen deo se kreće do D tonaliteta, a ako je kompozicija molska, kretanje vodi do paralelnog dura. Drugi deo kompozicije karakterišu modulacije u obližnje tonalitete, dok je treći deo kompozicije posvećen tonalnoj reprizi, tj. ponovnom uspostavljanju osnovnog tonaliteta. Od **modulacija** se najviše koristila dijatonska modulacija i jednostavnije hromatske modulacije (uz pomoć promene sklopa akorda i uz pomoć N_6), dok se tek kod Baha sreće i *enharmonska modulacija*, i to isključivo uz pomoć enharmonizma U7.